

การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

A STUDY OF LIFE QUALITY IN WORK PERFORMANCE OF PUBLIC
HEALTHMINISTRY PERSONEL, MAHARAJ HOSPITAL,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

สุภาพ ทรัพย์แก้ว
สมบุรณ์ บุญฤทธิ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส และกลุ่มภารกิจ ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชจำนวน 753 คนกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครสซี่และมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คนและผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์ในการพัฒนาด้านสาธารณสุขซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชจำนวน 6 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบ t-test ค่าสถิติทดสอบ F-test การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ และการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตในการทำงาน, พนักงานกระทรวงสาธารณสุข

ABSTRACT

The objectives of this thesis were as follows 1) To study the life quality in work performance of public health ministry personnel, Maharaj hospital, Nakhon Si Thammarat province. 2) To compare the life quality in work performance of public health ministry personnel, Maharaj hospital, Nakhon Si Thammarat province in term sexes, ages, incomes, marital statuses and mission groups as differently. 3) To study the suggestion on problem and resolution of life quality in work performance of public health ministry personnel, Maharaj hospital, Nakhon Si Thammarat province. The research was composed of mix methods (qualitative and quantitative research). The population were composed of public health ministry personnel who are working in Maharaj hospital, Nakhon Si Tammarat province. There are about 753 persons, sample size according to Krejcie and Morgan's table measurement, the samples were amount 254 persons and scholars in specialist for public health who are working in Maharaj hospital, Nakhon Si Tammarat province for six persons. The instrument for this research was questionnaire. The statistics were applied as follow; percentage, Mean, standard deviation, t-test, F-test, one way ANOVA, Scheffe's method and content analysis technique.

Keywords: The Life Quality In Work Performance, Public Health Ministry Personnel

บทนำ

คุณภาพชีวิตในการทำงานเป็นพลังหรือแรงขับให้เกิดกระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพจากคนทำงานที่มีความพร้อมทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลให้เกิดผลการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความต้องการในทุกฝ่ายทั้งองค์กรและผู้รับบริการหรือผู้บริโภคในบริการนั้น ๆ ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีกับทุก ๆ คน เพราะว่าคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นองค์ประกอบหนึ่งหรือมิติหนึ่งที่สำคัญของคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีนั้น มีปัจจัยหรือองค์ประกอบหลายด้านที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้คนทำงานหรือปฏิบัติงานมีความสุขสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้และตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของชีวิตได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้นสถานที่ทำงานต้องมีความสมดุลและเหมาะสมคือทำให้เกิดความสุขความมั่นคงหากเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานจะส่งผลดีต่อทั้งตัวบุคคลและองค์กรเช่นช่วยเพิ่มผลผลิตหรือผลการดำเนินงานขององค์กรที่มีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานตลอดจนเป็นแรงจูงใจในการทำงานและช่วยปรับปรุงศักยภาพของพนักงาน เป็นต้น

โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช เป็นโรงพยาบาลศูนย์ขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรมากกว่าสองพันคนและมีความหลากหลายในตำแหน่งตามภารกิจของแต่ละงานภารกิจหลักของโรงพยาบาลคือการให้บริการทางด้านสุขภาพแบบผสมผสาน 4 มิติคือการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันควบคุมโรค การรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพ ซึ่งในการบริหารจัดการได้ส่งเสริมสนับสนุนในมิติของคนทำงานให้มีขวัญ กำลังใจและมีความสุขกับงานในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในเรื่องค่าตอบแทนและองค์ประกอบด้านอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามความสุขและความพึงพอใจในงานที่สะท้อนถึงคุณภาพชีวิตในการทำงานก็ไม่สามารถให้มีความทั่วถึงได้ในทุกกลุ่มบุคลากร โดยที่ยังมีกลุ่มบุคลากรที่เป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ออกมาเรียกร้องความเป็นธรรมต่อผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขให้ดีขึ้น ซึ่งการเรียกร้องดังกล่าวยังคงไม่สัมฤทธิ์ผลดังต้องการและเรียกร้องกันอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันดังนั้นด้วยเหตุผลนี้เองที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและอยากทราบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช เป็นอย่างไรและข้อเสนอแนะของพวกเขาเหล่านี้อาจจะมีประโยชน์ต่อการสะท้อนถึงคุณภาพชีวิตในการทำงานเพื่อให้ผู้ใหญ่ระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขได้หันมามองและให้ความสำคัญต่อพวกเขา ตอบสนองต่อความต้องการเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานอย่างสมเหตุสมผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และกลุ่มภารกิจ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) คือ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช รวมทั้งหมด 753 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริชซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 254 คนและเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Reserch) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านการพัฒนา ที่มีความหลากหลายทางวิชาชีพ ซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช จำนวน 6 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Questions) มีทั้งให้เลือกตอบและแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและตอบได้โดยเสรี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามแบบสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสถิติทดสอบ t-test ค่าสถิติทดสอบ F-test การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe-test)

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 21.70 อายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 41.70 สถานภาพสมรสสมรสร้อยละ 65.00 รายได้ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 49.25 และปฏิบัติงานใน กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาระบบบริการสุขภาพและบริการ ร้อยละ 52.80

2. ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านชีวิตและครอบครัว ($\bar{X}=3.09$) ด้านประชาธิปไตยในองค์กร

($\bar{X}=3.00$) ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X}=2.87$)และด้านการทำงาน ($\bar{X}=2.92$)

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และกลุ่มภารกิจพบว่าระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช จำแนกตาม เพศ อายุ และรายได้ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรสและกลุ่มภารกิจ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

4.1 ด้านการทำงานผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นว่าค่าจ้าง ค่าตอบแทนเงินเดือนและผลประโยชน์อื่น ๆ ยังไม่เหมาะสมในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานควรต้องพิจารณาปรับปรุงเนื่องจากมีปัญหาทางกายภาพและทางอาชีวอนามัย ได้แก่ เสียง ความร้อน การระบายอากาศ

4.2 ด้านชีวิตและครอบครัวผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ความเห็นว่าปริมาณงานและลักษณะงานที่พนักงานกระทรวงสาธารณสุขส่วนใหญ่รับผิดชอบมีผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและครอบครัวอยู่บ้าง เนื่องจากปริมาณงานที่มากในบางงานและต้องอยู่เวรถี่เกินไปคนหนึ่งๆ ประมาณ 20-30 เวรต่อเดือน ซึ่งทำให้เกิดความเครียด มีผลต่อสุขภาพ และมีเวลาให้กับครอบครัวที่ค่อนข้างน้อย

4.3 ด้านประชาธิปไตยในองค์กรผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ความเห็นว่าเปิดโอกาสให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และทุกคนในหน่วยงานยอมรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะนั้น หากหน่วยงานไม่สามารถสนองตอบต่อความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ หน่วยงานก็เอื้อต่อการประสานงานเพื่อสนองตอบต่อความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะนั้น ๆ และยังให้อิสระในการใช้ความคิดและการตัดสินใจในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จ

4.4 ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ความเห็นว่า พนักงานกระทรวงสาธารณสุขสายสนับสนุนจะมีความก้าวหน้า ส่วนพนักงานกระทรวงสาธารณสุขสายวิชาชีพเช่น พยาบาลพอจะมีความก้าวหน้าบ้าง ในเรื่องของตำแหน่งหน่วยงานไม่ทำแผนรองรับบุคลากรของเราเอง ทำให้บุคลากรที่เป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องลาออกหรือสอยบรรจุไปปฏิบัติงานในส่วนราชการหรือที่ทำงานอื่น

สรุป

1. ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของศกลวรรณ กัลยาณมิตร (ศกลวรรณ กัลยาณมิตร, 2553) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรและพนักงานในหน่วยงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชจำแนกตามเพศอายุสถานภาพรายได้และกลุ่มภารกิจ ดังนี้

เพศผลการวิจัยพบว่าระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชฎารัตน์ ทรัพย์สกุลพันธ์ อ่างในงานวิจัยของวิภา หวันแหละ (วิภา หวันแหละ, 2558) ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ ผลการวิจัยพบว่า พบว่า พนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยมีความขัดแย้งกับงานวิจัยของอนันต์ แม่กอง (อนันต์ แม่กอง, 2558) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอมาบตาพุด ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าบุคลากรที่มีอายุ ระหว่าง 51–60 ปี มีคุณภาพชีวิตในการทำงานมากกว่าบุคลากรที่มีอายุระหว่าง 41–50 ปี อายุระหว่าง 31–40 ปี และอายุระหว่าง 20–31 ปี

สถานภาพสมรสผลการวิจัยพบว่าพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา หวันแหละ (วิภา หวันแหละ, 2558) ที่ได้ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยที่สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร

รายได้ ผลการวิจัย พบว่า พนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับมยุรี แก้วประภา (มยุรี แก้วประภา, 2552) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในหน่วยงานจำแนกตาม

ลักษณะด้านบุคคลพบว่าพนักงานที่มีเพศระดับการศึกษาตำแหน่งอัตราค่าจ้างและอายุการทำงานที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ไม่แตกต่างกัน

กลุ่มภารกิจ ผลการวิจัยพบว่า พนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชที่มีปฏิบัติงานในกลุ่มภารกิจต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของผุสดี เบญจกุล อ้างในงานวิจัยของทัศนีย์ ชาติไทย (ทัศนีย์ ชาติไทย, 2559) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศและระดับการศึกษามีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ไม่แตกต่างกัน ในทางตรงข้าม พนักงานที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับตำแหน่งงาน และหน่วยงานที่สังกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขด้านการทำงาน ควรพิจารณาปรับเงินเดือน ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบันด้านชีวิตและครอบครัวควรเพิ่มจำนวนบุคลากรเพื่อลดการที่ต้องอยู่เวรถี่หรือมากเกินไปจนกระทบต่อสุขภาพและครอบครัว ด้านประชาธิปไตยในองค์กร การแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะควรพิจารณานำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม การพิจารณาให้ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ควรกำหนดกรอบอัตรากำลังที่เอื้อต่อความก้าวหน้าในงานตลอดจนการส่งเสริมการศึกษาต่อประชุมอบรมหรือสัมมนาเพื่อพูนทักษะความรู้ความสามารถ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป หน่วยงานควรมีการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

ทัศนีย์ ชาติไทย. (2559). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

วารสารสุทธิปริทัศน์ , 31(97), 115-124.

มยุรี แก้วประภา. (2552). คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ใน *ปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ*. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วิภา หวันแหละ. (2558). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน *สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- ศกพลวรรณ กัลยาณมิตร. (2553). คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ใน การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนันต์ แม่กอง. (2558). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี. ใน สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน . มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.